

Visarga Sandhi

1. अ + : + अ → अः Changes to ओ and the following अ is replaced by an Avagraha ऽ
शिवः + अहम् → शिवो अहम् → शिवोऽहम्
2. अ + : + AV (Any vowel) Except अ → Visarga is dropped
रामः + इच्छति → राम इच्छति
3. अ + : + SC (Soft Consonant) → अः Changes to ओ
नमः + नारायणाय → नमो नारायणाय
4. आ + : + AV or SC → Visarga is dropped
नराः + गच्छति → नरा गच्छति । नराः + अटन्ति → नरा अटन्ति
5. AV (except अ or आ) + : + AV or SC → Visarga changes to र्
गणपतिः + अवतु → गणतिरवतु । गुरुः + ब्रह्मा → गुरुर्ब्रह्मा
6. (a) AV + : + क् or ख् → Visarga remains, but pronounced (only in Vedic chanting) differently
रामः + करोति → रामःकरोति (kkh) जिह्वामूलीय
(b) AV + : + प् or फ् → Visarga remains, but pronounced (only in Vedic chanting) differently
रामः + पचति → रामःपचति (ff) उपध्मानीय
7. (a) AV + : + च् or छ् → Visarga changes to श् रामः + च → रामश्च
(b) AV + : + ट् or ठ् → Visarga changes to ष् रामः + टीकते → रामष्टीकते
(c) AV + : + त् or थ् → Visarga changes to स् नमः + ते → नमस्ते
8. (a) AV + : + श् → Visarga remain or changes to श् नमः + शिवाय → नमश्शिवाय
(b) AV + : + ष् → Visarga remain or changes to ष् नमः + षण्मुखाय → नमष्ण्णमुखाय
(c) AV + : + स् → Visarga remain or changes to स् नमः + सदाशिवाय → नमस्सादाशिवाय
9. र् followed by र् is dropped and the preceding अ, इ or उ if short, is made long.
हरिः + रम्यः → हरिर् रम्यः → हरी रम्यः
पुनः + रमते → पुनर् रमते → पुना रमते

Note - र्, स् and ः behave, in general, the same way for Sandhi rules